UNIVERSITETET
I OSLO

REFERAT FRA FORSKNINGSKOMITEEN

Sted: Hanna Ryggen rommet, LSH,
Tid: Mandag 5. oktober 2026 kl 12.15-14.30

Deltakere Bjørn Jamtveit (prorektor) Mathilde Skoie (viserektor) Jens Petter Berg (viserektor) Janne Reseland (OD) Grete Dyb (MED) Marianne Kartzow (TF) Ada Nissen (HF) Astrid Sandsør (UV) Lars Tjelta Westlye (SV) Øystein Prytz (MN) Ivar Alvik (JUS) Hugo de Boer (NHM) Olav Hamran (KHM) Mariel Cristina Støen (Senter for global bærekraft) Lina El Rasheed (UiODoc) Observatører: Carl Henrik Gørbitz (UiO:Livsvitenskap) Tore Rem (UiO:Demokrati) Vebjørn Bakken (UiO:Energi og Miljø) Karin Rydving (UB)
Andre inviterte deltagere: Geir Kjetil Sandve (IFI, sak 28) Anders Malthe-Sørensen (FYS, sak 28) Tore Wig (STV, sak 28) Matthew Good, UB (UB, sak 28) Helge Jordheim (senter for global bærekraft, sak 29)
Sekretariat: Ingrid Sogner (avdelingsdirektør, FIADM) Elisabeth Authen Sethre (seksjonsleder, FIADM) Torbjørn Grønner (fungerende seksjonsleder, FIADM) Ann Kristin Halvorsen (FIADM)

Godkjenning av innkalling og referat fra forrige møte

Referat og innkalling ble godkjent.
Prorektor ønsket velkommen til første møte i Forskning- og innovasjonskomiteen.

Sak 28/26 Kunstig intelligens i forskning

Hovedtema for møtet var KI i forskning, med inviterte innledere som belyste tematikken fra sine faglige ståsteder.

I) Innledning ved prorektor

Prorektor vektla at for å opprettholde UiOs styrke innen fremragende grunnforskning, er det viktig at forskerne er komfortable med KI som et stadig viktigere verktøy innen forskning.

II) Hvilken rolle vil KI kunne spille i forskningen fremover?

Geir Kjetil Sandve, vektla at en revolusjon har skjedd i 2026, nå kan KI virke autonomt gitt visse rammer. Dagens KI handler om prosesser og hva de kan bidra med. Viktig å bruke KI mye som grunnlag for kritisk tilnærming, behov for mer erfaringsutveksling på UiO. Menneskets rolle fremover blir å systematisere og prioritere, vurderinger og verdier blir viktig. Bekymring for PhD-er der deres oppgaver kan overtas av KI.

Anders Malthe-Sørensen var opptatt av hvordan KI vil endre fag og hvordan man jobber i forskning. For matematikk særlig vil alle problemstillinger som PhD-er tidligere jobbet med kunne løses av KI, det vil endre hvordan vi skal utdanne PhD-er og system for publisering. Blir viktig å forstå hva maskinen forstår (tolkbarhet) og hvordan den presenterer det (embedding). Utfordringer med kostbar infrastruktur og sikkerhet. Bekymring for om vi har kompetansen til å bruke dette godt og hvordan vi skal leverer studenter som er i front. Viktig at de ulike fagområdene selv utforsker mulighetene KI gir for sitt felt.

Tore Wig presenterte hvordan han benytter KI i egen forskning og administrasjon av prosjekter. Agentisk KI er god til å håndtere data, men forsker må stå for kontekst, nye ideer, vitenskapelig skjønn og dømmekraft. Erfaringer med at man kan spare penger (oppgaver som KI kan gjøre mye raskere) og man kan jobbe med forskningsspørsmål som ikke var mulig tidligere. Samtidig bruker man mer tid på kvalitetskontroll, personvernproblematikk, og det er bekymring for at oppgaver for PhD-er forsvinner.

III) Diskusjon: KIs rolle i forskningen og utfordringer som ligger i dette

Diskusjonen i møtet tok opp bl.a. kostnader. Noen vil måtte ha behov for dyre frontmodeller, men mange oppgaver kan også løses uten beste teknologi. Effektivisering av tid må også vurderes. Problematikk for PhD-er bekymret mange. Verifisering krever erfaring – hvordan kommer studentene opp på dette nivået fremover? Å skrive selv er viktig for å opparbeide seg forståelse. Enighet om at fagområdene må se på hvordan KI vil påvirke dem. KI kan også åpne nye muligheter for å utvikle de menneskelige fortinn.

III) Digital Scholarship centre og KI

Matthew Good fra Digital Scholarship centre på UB orienterte om tjenester de tilbyr og hvordan KI spiller inn på disse aktivitetene. Senteret møter mange studenter og forskere i tidlig karrierefase, og tilbyr kurs, verktøy og ressurser. Ved årets Digital scholarship days var halvparten av innleggene KI-relaterte. Opptatt av å lære studentene kritisk og etisk bruk av

KI, utvikle dømmekraft og bruke etterrettelige kilder. Matthew oppfordret til å ta kontakt og ha dialog omkring miljøenes behov.

Sak 29/26 GLOBE senterstrategi

Helge Jordheim, leder GLOBE, orienterte. Utkastet til senterstrategi har vært gjennom senterets fagråd, man samler nå samler innspill for ferdigstillelse og vedtak i styremøte 24.11. Kort presetasjon av mandat og bakgrunn, visjon og ambisjon for senteret. Fire tematiske fokusområder som skal kunne samle folk og ha bred interesse. Senteret skal være aktivitetsdrevent med arenaer å møtes på rundt problemstillingene. Målet er å utnytte nye prosjekter og evt undervisning. Tilknyttede forskere vil ha dobbel tilknytning uten å flytte ressurser, ved at de er ansatt på institutt og samles rundt prosjekter for en periode på senteres. Det må være generelt grunnprinsipper, men må finne ut av detaljer og gode løsninger i hvert tilfelle.

Sak 30/26 Orienteringer fra ledelsen

TIK-senteret har foretatt en evaluering av satsingen UiO-Livsvitenskap, og rapporten ble lansert på et seminar 23.09. Evalueringsrapport: A formative evaluation of UiO:Life Science

Resultater fra Infra-utlysningen har kommet. Kun en tildeling med UiO v/NHM som leder, UiO er deltager på 10 av 18 tildelinger.

Nytt statsbudsjett tildeler 40 mill til romteknologi ved BOTT-universitetene. Prosessen er ikke lagt ennå, KD vil ha møter for å legge plan og arbeidsfordeling.

UiO arrangerer seminar 12.02.27 hvordan UiO som grunnforskningsuniversitet kan bidra til mer forskningsintensiv næring i Norge. De beste forskerne våre jobber lite mot næringsliv, samtidig næringslivet lite grunnforskningsorientert og risikovillige. Man jobber med program for arrangementet.

Kommende møter:

- 2. november 2026 (utvidet fellesmøte med Fagråd for innovasjon)
- 14. desember 2026
- 25. januar 2027
- 1. mars 2027
- 5. april 2027
- 3. mai 2027
- 14. juni 2027